

Jaarverslag 2018 werkgroep Monumenten

We begonnen aanvang 2018 met nog slechts drie leden in onze werkgroep. In de loop van 2018 stopte Wim Maas als lid, maar wij kregen er gelukkig drie nieuwe leden bij! De werkgroep bestaat nu uit vijf leden: Leon van de Burgt, Toon van Cranenbroek, Stan van der Plas, Leo Smits en Cees Sol. Helaas heeft Cees om gezondheidsredenen zijn activiteiten in dit jaar tot een minimum moeten beperken. Hierna beschrijven we in vogelvlucht een aantal van onze activiteiten in 2018.

Afstemming met gemeente

Gemeentelijke berichten worden doorlopend gecheckt met het oog op sloop, her- of verbouw van gebouwde monumenten. In enkele gevallen wordt

nadere informatie opgevraagd bij het gemeentelijk loket. Daarbij was in 2018 geen aanleiding tot nader optreden. Nog steeds zijn we betrokken bij informatierondes met betrekking tot gemeentelijke plannen (bijv. tussen protestants kerkje en EP Van der Kampen, en plannen met betrekking tot de invulling van De Baronie).

De op initiatief van de gemeente gevoerde gesprekken met de burgemeester en ambtenaren, onze voorzitter en ons over beleid en uitvoering van de gemeente met betrekking tot monumenten, en -meer algemeen- ons erfgoed, stokten in 2018 na het vertrek van burgemeester Vermue.

Diverse malen was er enige bemoeienis richting gemeente en een ingehuurd bedrijf uit Bergeijk in verband met onder andere onderhouds-werkzaamheden aan 'kleine monumenten'. Zo werd toegezien, hulp verleend en informatie verschaft bij het opknappen, herplaatsen en gebruiksklaar maken van de slagboom bij de grensovergang, Grensweg Budel.

Ook waren er contacten over (soms achterstallig) onderhoud bij het ODA-monument in Budel, het kunstwerk van de uilen nabij de basisschool in Gastel, het beeld van het nonnetje nabij het klooster in Budel en het bronzen beeldje van het melkmannetje op het Corneliusplein in Gastel.

Grafadopties

Ook in dit verslagjaar hielden wij de geadopteerde graven weer bij op de RK begraafplaatsen in Budel en Maarheeze. Met een speciale schoonmaakbeurt in de weken voorafgaande aan Allerheiligen / Allerzielen lag het er allemaal weer netjes bij.

De werkgroep overlegde ook met heemkundebestuur en parochiebestuur over wijzigingen in het onderlinge contract met betrekking tot de grafadoptie. Dat heeft er toe geleid dat een aangepast en uitgebreid nieuw contract is opgesteld. Kern daarvan is dat het contract gaat gelden

voor alle RK begraafplaatsen in de gemeente Cranendonck. Ook waren er enkele tekstuele aanpassingen.

Los daarvan stelde de werkgroep de criteria vast, op grond waarvan adoptie plaats kan vinden; deze criteria zijn uitgewisseld met de beide besturen.

Voor het onderhoud en schoonhouden van de graven zoekt de werkgroep in de betreffende kernen naar 'helpers' die de werkgroep daarbij ondersteunen. In Maarheeze leidde dit reeds tot 3 personen die bereid zijn de handen mee uit de mouwen te steken.

Prisonneke

In oktober hielden de leden van de werkgroep een grote schoonmaakbeurt in en rondom het Prisonneke. Dit destijds gerestaureerde juweeltje wordt nog steeds (en het lijkt wel: steeds vaker) bezocht door dagjesmensen, fietsers, autobussen etc.

Zowel de beplanting, de bestrating als het gebouw zelf werden eens goed

onderhanden genomen. Bovendien is een begin gemaakt met het uitvoeren van de onderhoudsadviezen van Monumentenwacht Noord-Brabant. De beplanting aan de voorzijde was volledig door de droogte kapot gegaan. In komend voorjaar wordt dit vervangen door een blauwe steensoort.

Het gidsen van rondleidingen

Eén van de werkgroepleden gaf eerder sporadisch als gids al historisch gerichte rondwandelingen in de dorpskern van Budel. Hiervoor lijkt steeds meer belangstelling te bestaan. In 2018 hebben 2 leden van de werkgroep voor in totaal 98 bezoekers (verdeeld in 6 groepen) zo'n rondleiding verzorgd.

De werkgroep heeft in afstemming met ons bestuur besloten hier meer gericht op in te springen en er meer bekendheid aan te geven. Een plan wordt ontwikkeld hoe hier in 2019 zelf mee om te gaan en hoe, bijvoorbeeld via de VVV, hier bekendheid aan te geven. De opbrengsten van deze rondleidingen zullen mede ten goede komen aan de heemkundekring.

Open Monumentendag

Op 9 september vond de OMD (Open Monumenten Dag) plaats. Hierbij werd aangesloten bij een initiatief van onze zusterorganisatie in Hamont-Achel, met betrekking tot de "tweeling-activiteit filmzalen".

Terwijl in Hamont Ciné Walburg te bezoeken was, openden wij, samen met betrokken inwoners uit Dorplein, de ruimten van De Cantine in Budel-Dorplein. Onze werkgroep was hier nauw en op volle sterkte bij betrokken. We mochten in Dorplein liefst 222 bezoekers verwelkomen.

Diverse andere activiteiten

- Werkgroepleden dragen bij aan de bezetting van de tentoonstellingsdagen op de Achelse Kluis;
- Adviezen werden gegeven over hoe te handelen bij aangeboden of overgedragen historische voorwerpen;
- De coördinator van de werkgroep nam het op zich om vanwege aangescherpte privacyvoorschriften te komen tot vastlegging van het eigen beleid op gebied omgang met persoonsgegevens;
- In augustus was er een door Erfgoed Brabant georganiseerde bijeenkomst (drieluik) in het kader van de Zomer-Erfgoedcolleges in De Bonte Os en het Smokkelmuseum te Budel; hoofdonderdeel daarbij was een lezing die door Toon van Cranenbroek (in zijn functie als conservator van het Smokkelmuseum)

Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'

<https://heemkundekringcranendonck.nl>

werd gehouden over het smokkelen in het verleden, en met name de bestuurlijke invalshoek daarbij;

- Enkele werkgroepleden werden in oktober (extra) ingezet bij toezicht en uitleg tijdens zeer drukbezochte open dagen op de Achelse Kluis;
- Toon van Cranenbroek is onlangs formeel aangewezen als lid in de A2-Erfgoedcommissie van de gemeenten Valkenswaard, Cranendonck en Heeze-Leende.
- Ter ondersteuning van de websitebeheerder is enkele malen (aanvullende) kopij aangeleverd ten behoeve van het plaatsen van historische of andere gegevens met betrekking tot monumenten in onze gemeente.

Vooruitblik 2019

In 2019 zullen enkele vaste werkzaamheden wederom terugkeren, zoals het overleg met gemeente, het toezien op het onderhoud van (ook kleine) monumenten, de grafadopties, en het onderhoud van het Prisonneke. Daarnaast zal extra aandacht gelden voor de te gidsen rondleidingen door centrum Budel.

Een bijzonder project hopen wij te kunnen afronden inzake het protestants kerkhof en de geschiedenis ervan, mogelijk met een (begeleiding van een) totale opknopbeurt van dit bijzondere object. Ook hopen wij weer een bijdrage te leveren aan de OMD. Tot slot zal aandacht worden geschonken aan het vastleggen en documenteren van een aantal onder handen zijnde activiteiten en kunnen we mogelijk ons vrijwilligersbestand binnen de werkgroep nog wat uitbreiden.

(Toon van Cranenbroek)